

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ

Ο Σατωβριάνδος και η Έπανάστασις. Ο πόθος των ταξιδιών. Η αναχώρησί του για την Αμερική. Η έντυπώσις του από τον Νέο Κόσμο. Στους καταρράκτους του Νιαγάρα. Πώς έσκαψε το ποδί του. Η νοσηλεία του. Η μικρή, αξιολατρευτή Ίνδη. Η επιστροφή του από Παρίσι. Το ταξίδι του στην Άγγλια. Η ριξ Ύβ. Μιά πρότασις γάμου. Η δημοσίευσις της «Αταλά». Ο θρίαμβος και η δόξα...

I ΠΕΡΑΣΕ τή ζωή του συγγράφοντας μόνον ο Σατωβριάνδος; "Όχι φυσικά. Μεγάλο μέρος της τῶ ἀριστείας στή ταξιδιολογία καί στήν πολιτική. Ὑπάρξε ένας ἀπό τούδ; μεγαλύτερος ταξιδιωτάς τῆς ἐποχῆς του κ' ένας ἀπό τούδ πῶ Ικανούς διπλωμάτας.

Γιατί ταξίδευσε ὁ Σατωβριάνδος; Ἀπό περιέργεια, ἀπό ἐπαγγελματική ἀνάγκη, γιατί τὸν ἰσχυροῦσαν πολλές φρονεῖς ἢ περιστάσεις τῆς ζωῆς του νά ταξιδιολογή. Στά ταξείδια ὅπου καί στήν πολιτική, δυνατές συγκινήσεις, γιά πῶ νά γίνῃ βάλσαμο στήν ἀπορητημένη ψυχή του.

Τὸ πρῶτο—καί μεγαλύτερο του—ταξίδι τὸ ἔκανε ὁ Σατωβριάνδος στήν Ἀμερική. Καταρρέοντας ἀπὸ παραθαλάσσια ἐπαρχία, τῆς Βρετανῆς, γεννημένος κοντά στή Βάλασσα, εἶχε σὶ ἀίμα του ἀπὸ μισὸς τὸν πόθο τῶν ταξιδιῶν καί τῶν περιηγησιῶν. Ὁ πόθος τῶν αὐτῶν μὲ τὸν καιρὸ μεγάλωσε. Κι' ὅταν ἦταν κατὰ τὸν ἀξιωματικὸ τῆς Αἰλῆς σὶ Παρίσι, μιὰ μόνι ἐπιθυμία εἶχε: Νά ταξιδιολογή, νά γίνῃ γεωγράφος, ἐξερευνητής, νά ἐξερευνησὶ τὰ ἀνεξερευνήτα μέρη τῆς Ἀμερικής. Ἐπρεπε ὅμως νά παρουσιάσῃ μιὰ ἐκκαρία γιά νά πραγματοποιηθῆ τούδ ποδοῦς του αὐτοῦ. Καί ἡ ἐκκαρία παρουσιάσθηκε μὲ τὴν Γαλλική Ἐπανάστασι. Μετα τὴν παραδόμῃ τοῦ Λουδοβίκου 16ου, ὅλοι οἱ εὐγενεῖς ἄρχισαν νά φεύγουν ἀπὸ τὴν Γαλλία. Μαζὶ μὲ τούδ πρῶτους ἔφυγε καί ὁ ἀριστοκράτης, ὁ ἱστοκίμης Σατωβριάνδος.

Νά πῶς περιγράφει ὁ ἴδιος τὴν ἀναχώρησί του γιά τὴν Ἀμερική, ἀπὸ τὸ Σαιν-Μαλό, τὸ μικρὸ παραθαλάσσιο χωριὸ τῆς Βρετανῆς, ὅπου εἶχε γεννηθῆ:

«... Ἐπὶ τέλους... Ἡ στιγμὴ ἡ ἐπίσημη γιά τούδ ταξιδιωτὸς ἦρθε, ἦρθε ἡ ὥρα νά σηκώσουν τὴν ἀναγέρα. Ὁ ἥλιος ἀποπύρρως κατέβηκε σιγα-σιγα, ἔτοιμος νά βουθῆσῃ μέσα στή Βάλασσα. Ὁ ἀνεμὸς φροσσεῖ μὲ δῖναμα καί τὰ κάματα χτυποῦσαν τῆς πλέυρας τοῦ πλοίου μας. Τὰ μάτια μου ἦσαν κερρωμένα σὶ Σαιν-Μαλό. Ἐκεῖ, λίγο πρὶν, εἶχα ἀρῆσθῃ τὴν μητέρα μου βοητημένη σὶ δάκρυα. Ἐβλεπα ἰσχυρὰ τὰ κλαπυαριὰ καί τούδ θόλους τῶν ἐκκλησιῶν, ὅπου εἶχα προσευχηθῆ μὲ τὴν ἀδελφῇ μου Λουκίλῃ, ἔβλεπα τούδ τοίχους, τὰ κάστρα, τούδ πύργους, τὰ φρούρια, τῆς ἀσρογαλιῆς ὅπου εἶχα κάνει τόσα παιχνίδια μὲ τούδ φίλους μου. Ποῦ θά μὲ πῆγαι ἡ τύχη μου; Σὶ ποιῆς γῶρες ἄγνωστες καί μακρυνεῖς; Ὅα Ξανὰβλεπα τὴν πατρίδα μου, θά Ξανὰβλεπα τούδ δικούς μου;

»Ὑστερα ἀπὸ λίγο ἀναφαν οἱ φάροι καί τὰ φῶτα τοῦ Σαιν-Μαλό. Τὰ φῶτα τῶν τούτων ὅπου εἶχα γεννηθῆ λῆξ καί μὲ χαμογελοῦσαν καί μ' ἀποχαροτοῦσαν συγχρόνως, φρεϊζόντας τούδ βράχους καί τὴν κρηματοδάρτη ἀσρογαλιῆ.

»Μά σιγά-σιγά τὰ φῶτα τῆς ἀσρογαλιῆς ἔβγαι ὅλα καί πῶ θηπά ὅσο πῶ γάθβαιαν. Ἀργά, κωρασιμένοι ἀπὸ τῆς σκέψης μου, ἀπὸ τῆς μάταξ λῆξ, ἀπ' τὰ ἔννεμα καί τῆς ἐλπίδς μου, κατέβηκα στήν καμπίνα μου καί κοιμήθηκα. Τὸ κίμα ἐσταξε σιθμὰ στήν καμπίνα τῶν πλοίου. Ὁ ἀνεμὸς ἔβγαι πῶ σφοδρὸς καί ὅταν τὴν ἄλλη μῆρα τὸ πρῶτὸ ἀνέβηκα στή γῆρα, ἡ Γαλλία δὲν φανόταν πιά!...»

Πέντε μῆνες ἔμεινε ὁ Σατωβριάνδος στήν Ἀμερική. Στὸ διάστημα αὐτὸ εἶδε ἀξέτα μῆρα τοῦ Νέου Κόσμου, ὄχι ὅμως καί ὅλα ὅσα περιέγραψε. Τὸ περισσότερο, ὅαν ποιητῆς πῶ ἦταν, τὰ ἐφαντάσθηκε καί τὰ περιέγραψε καλύτερα ἴσως πῶ, ὅτι ἀν τὰ ἔβλεπε. Εἶνε ἐξαιρετικῶμενο ὅτι ὁ Σατωβριάνδος ἐπισκέφθηκε τὴν Βαλτιμόρη, τὴν Φιλαδέλφεια καί τὴ Βάσιγκτον καί ὅτι ἔπιγε καί σὶ τὸν Νιαγάρα, τὸ ὄπλοιο οἱ περιήρωι καταρράκτοι τοῦκαιαν μεγάλη ἐντύπωσι. Ἐκεῖ ἔπαθε κ' ἕνα δυστύχημα. Ἐπαισε τὸ ποδί του... Τὸ σπῆσιμο εὐτυχῶς δὲν ἦταν σοβαρὸ. Μά νέα Ἰνδιτὸν περιετοῦθηκε μὲ διάφορα βότανα στήν καλιθα τῆς καί ὕστερα ἀπὸ δώδεκα μῆρες ὁ Σατωβριάνδος ἔβγαι καλά. Τῆς νεαρῆ αὐτῆ Ἰνδιτῆ δὲν τὴ λησιῶρησε ὁ Σατωβριάνδος.

«Ἦταν, ἔγραψε ἀργότερα στοῦς «Νατσόους»—ὄνομα μιῆς φυλῆς ἰθαγενῶν τῆς Ἀμερικής καί τίτλος ἑνὸς ἔργου του—ἦταν ἡ μικροῦλα αὐτῆ Ἰνδιτῆ, γεμάτη ἀφέλεια, καλοσύνη καί ἀσώθητα. Μὲ πῶση τουφροσύνη μὲ περιετοῦθηκε!... Στὸ παρωμικρῶτερο νεῖμα μου ἔτρεχε κοντά μου καί κιντῶζόντάς με μὲ τὰ πάντα χαμογελοῦσα, ὀλομῶνα μάτια τῆς, μὲ ἔφερερε πότε βότανα, πότε νερὸ, πότε μιὰ κοῦτα γάλα. Εἶχε δὺ ἀδελφούς καί μιὰ μάνα. Οἱ ἀδελφοί τῆς ἔβλειαν γάθε μῆρα σὶ τὴν κνήρη καί ἡ μητέρα τῆς ἔβγαινε γάθε τόσο γιά νά μαζέψῃ βότανα. Ἐτοι, τὸν περισσότερο καιρὸ ἔμεινα μόνος μὲ τὴν ἑσροφῆ Ἰνδιτῆ μέσα στήν καλιθα.

Σήμερα πῶμε στήν Ἀμερική γιά νά ἰδοῦμε τὸ ἄκρον ἄκρον τοῦ πολιτισμοῦ. Στὴν ἐλοχῆ τοῦ Σατωβριάνδου συνέβαινε τὸ ἀντίθετο. Ὅσοι ἐπῆγαιαν στήν Ἀμερική, ἐπῆγαιαν γιά νά βροῦν ἕκει δ, ἂ δὲν εἶχαναι στήν Ἑσροφῆ: Ἀσούς ἄγχιους, ἀπολιτιστούς, παρθένους, καί μιὰ φῆση πρωτόγονη, ἀπῶρητη ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ. Φαίνεται δ, ὅμως ὅτι ὁ Σατωβριάνδος δὲν ἔμεινε ἰκανοποιημένος ἀπὸ τῆς ἀψέφους αὐτῆς. Ὅτε τῶς λουῖς τῆς Ἀμερικής τούδ βῆρε ἀξέτα ἄγχιους, ὅτε ἀξέτα πρωτόγονη τῆς φῆσι.

Ὅπως γράφει κάποιον σχετικῶς, εἶδε μιὰ μῆρα καμμά δεκαριά ἄγχιους Ὑαχέζους νά παίρουν μαθήματα... χοροῦ ἀπὸ ἕνα Ἑσροπῶτιο χοροδιδάσκαλο!... Τὶ ἀπορητησε γιά τὸν Σατωβριάνδο, ἀλήθεια!...

Τὶ ἀπέκοψε ἀπὸ τὸ ταξίδι του στήν Ἀμερική ὁ Σατωβριάνδος; ΠΟΛΛΕΣ ἐντύψεις, ὀλοῦ γιά πολλὰ βιβλία, σὶ βάθος ὅμως μόνον μελαγχολία.

«Ἐργα, ἔγραψε λίγο ἀργότερα, ταξιδιολογή. Ἄ μπορούσα ὅμως καί νά μὲ γῶρω. Θά ἦταν τὸ ἴδιο...»

Ὅταν γῶρε σὶ τὴ Γαλλία, ἡ Ἐπανάστασις εἶχε περάσει, τὰ πράγματα εἶαν ἀποσῆπῆτε ἀσῶθηθη καί ὁ Σατωβριάνδος μπόρεσε νά καταταθῆ καί πάλιν σὶ τὸν στρατό. Σὶ μιὰ μάχη ὅμως πληγῶθηκε σὶ τὸν μηρὸ. Τὸν μῆτεφσαν σὶ Παρίσι, ἔβγαι καλά καί κατόπιν τὸν ἔπαισε πάλιν ὁ πόθος τῆς ἀποδημίας. Ἀπὸ τὴ φροῦ ὅμως δὲν ἄφηε μακρῶν. Πῆγε πάλιν κοντά, στήν Ἀγγλία.

Τὰ χρόνια τῶν πῆρασε ὁ Σατωβριάνδος σὶ Λονδίνο ἦσαν τὰ δυστυχῆτερα τῆς ζωῆς του. Φτώχεια, πείνα, στερησεις, ἔργωσια ἐξαντλητική. Πυρεθῆδε, γιά νά σινηρηθεῖται, μαθήματα Γαλλικά. Ὅστος μέσα στήν δυστυχία του αὐτῆ εἶδε καί καλῆς ἡμέρας. Ἐβγαι νά γνωρίσῃ ἕνα ἄγγελο: Τὴν μαθητῶτα του μὲς Ὑβ, κόρη ἑνὸς Ἀγγλοῦ ἱερέως. Στῆ νεαρῆ αὐτῆ Ἀγγλιδα ἔκαμαν ἀμῶως ἐντύπωσι ἡ γῶρη, ἡ γῶσις καί ἡ εὐγένεια τοῦ Σατωβριάνδου. Αὐτὸς ὅμως εἰσυνείδητος διδάσκαλος, δὲν εἶχε σὶ τὸν πῶ του παρὰ μόνον τὰ μαθήματα. Ἦθελε νά σπουδῆσῃ ἡ μαθητῶτα του καί ἔδωξε ὅλα τὰ δυνατὰ του. Καί πράγματι τόσο γλήγορα ἐπροσῆδουσε ἡ μὲς Ὑβ, ὅστε μιὰ μῆρα ἡ μητέρα τῆς εἶπε:

—Μά, κίχες Σατωβριάνδε, εἶνε ἐντελῶς ἐξαιρετικὸ τὸ ἐνδιαφέρον πῶ δέχτηκε γιά τὴν κόρη μου. Μῆπως πρόκειται νά ἐπιτησὶ τὸ χερί τῆς;

—Δυστυχῶς ὄχι, κορὰ μου, ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ ὁ Σατωβριάνδος. Ἐμῆα παντρεμένος.

Δὲν ἔλεγε ἀλήθεια. Φεύγοντας ἀπὸ τὴν Γαλλία, εἶχε διαλύσει τὸν ἀραβῶνα του μὲ τὴν μέλλουσα σύζυγόν του. Μά ὅταν βοῆθηκε μακρῶ τῆς, τὴν ἐνοσῶθησε, τὴν ἐπόθησε καί πάλιν καί ἐσοκῆπτοταν νά τὴν παντρευθῆ γινῶντας στήν πατρίδα του. Γι' αὐτὸ ἀπάντως ἀρνητικῶ στήν ἔμμεση πρότασι τῆς κίχως Ὑβ, Ἡ κ. Ὑβ, παρ' ὅλη του τῆ φτώχεια τὸν ἐκτιμῶσε τόσο, ὅστε ὅταν ἄκουσε τὴν ἀπάντησί του λιποθύμησε!

Φανταζότανε ἄραγ ἡ καλῆ σύζυγος τοῦ Ἀγγλοῦ πάστορος τὶ δόξα περιέμενε τὸν ὄσημο δάσκαλο τῆς κόρης τῆς, ὀλοῦν καιρὸ μετὰ τὴν ἐπιστροφή του σὶ τὴ Γαλλία; Ὅχι βέβαια. Τὴν δόξα αὐτῆν κανεῖς δὲν τὴν φανταζότανε, ὅτε ὁ ἴδιος ὁ

Ὁ Σατωβριάνδος

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΩΣ... ΗΓΕΡΘΗ ΕΚ ΝΕΚΡΩΝ Ο ΊΨΗΝ!...

Δεν είπαμε μόνον ημείς οι Νεοέλληνες άμορφωτοι. "Ας παρηγορηθούμε... "Η άμορφωσία και ή άφέλεια του "Αμερικανικού Κοινού γενικώς και πρό πάντων του Κοινού των "Ηνωμένων Πολιτειών, είναι άπεριγύρωτη. Ξεπερνάει και την «ήμετεράνα».

Πρό όλίγων ετών, το 1919 άρρωθώς, σ' ένα μεγάλο θέατρο της Τζουτζεστόουν, μιάς πόλεως με 80,000 κατοίκους, παίχτηκε ό «Έχθρος του Λαού» του "Ίψεν. Ο διεθυντής του θεάτρου έδημοσίευσε στις έφημερίδες άγγελίες, στις όποιες έλεγε ότι στην παράσταση θα παρουσιασέτο και ό συγγραφέας του έργου. Πράγματι το βράδυ της παραστάσεως το Κοινό έξητησε και έανάληψιν τον... συγγραφέα! Και τότε ένεφανίσθη έπί σκηνής ό... "Ίψεν ό ίδιος! "Ένας δημοσιογράφος έμιοσ, ό όποιος ήξερε ότι ό "Ίψεν είχε πεθάνει στη Νορβηγία τό 1906, δηλαδή δεκατρία χρόνια πριν, έσκανδαλίστηκε από την ύπερφυσική έκείνη εμφάνιση και άπεφάσισε να έρευνήσει και να εξακριβώσει τί συνέβαινε. Με μεγάλη δυσκολία και πολλούς κόπους κατορθώσθαι τέλους τό μάθη ότι εκείνος πού είχε εμφανισθή ως "Ίψεν ήταν ένας ύπάλληλος του ίμπεριαλισμού του θεάτρου, έπιδέξιος εις τό να μεταμφιέζεται.

"Έπειτα από δυο μέρες ό ίδιος θάσος έταξε την «Κορία δέν με μέλεις» του Σαρδού και στο διάλειμμα ένεφανίσθη έπί σκηνής ό... συγγραφέας, ό όποιος σημειώσθαι άπέθανε τό 1908!...

Τέλος έπειτα από άλλες τρεις μέρες παίχτηκε τό γνωστό δράμα «Ο Έδουάρδος Γ' και ή Αδύη του» του "Αλεξάνδρου Λουιά πατρός. Στο διάλειμμα δέ ένεφανίσθη έπί σκηνής ό "Αλεξάνδρος Λουιά πατήρ, ό όποιος, ως γνωστόν, είναι πεθάνεις από τό 1870!...

Ο "Αμερικανός δημοσιογράφος έξηκούσθαι ότι ό θάσος έκενος έκανε από πολλών ετών περιουσία στις δευτερευούσες πόλεις των "Ηνωμένων Πολιτειών, και σε κάθε παράσταση παρουσιάζει στα διαλείμματα έπί σκηνής τον συγγραφέα του έργου, είτε πεθάνεις ήταν, είτε ζει.

Και έμιοσ το Κοινό ο δέπτε έξηγγεθή για την χονδροειδεστάτη αυτή κοροδία εις βάρος του.

"Ας παρηγορηθούμε λοιπόν...

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΛΟΓΟΠΑΓΙΝΟ

Κάποτε ό περίφημος Γάλλος ναύαρχος Τρουέν περιέγραψε στο βασιλέα Λουδοβίκο ΙΔ' μιά από τις ένδοξότερες ναυμαχίες πού είχε συνάψει με τους έχθρους της Γαλλίας. Κατά την ναυμαχία αυτή, μεταξύ των πλοίων, τό όποια άποτελείσαν το Γαλλικό στόλο, σφραγιστέλεγο και μιά φρεγάτα πού έφερε τό όνομα «Δόξια».

Και, συνεχίζοντας την άφηγησί του ο ναύαρχος, ειπε στο βασιλέα :

— Έκείνη τη στιγμή, βλέποντας τον κίνδυνο, διάταξα τη «Δόξια να με άκολουθήσει!...

—Κ' εκείνη, φυσικά, οώς έπρόκειτο, πρόσθεσε ό Λουδοβίκος κάμνοντας ένα κολακευτικό λογοπαίγνιο ύπερ του ναύαρχου του.

Σατωβριάνδος. Του ήλθε άπροσδόκητη, με όλο της τό μεγαλείο. Πριν δημοσιεύσει τό έργο του «Αταλά» ό Σατωβριάνδος, ήταν ένας άγνωστος μικροεπιτοζωγράφης, γνωστός στον στενο μόνον κύκλο του. Μετά την δημοσίευσί έμιοσ της «Αταλάς», τον έμαθε όλο τό Παρίσι, όλη ή Γαλλία, ό κόσμος όλος!

Στό Παρίσι όλοι μιλούσαν για τό έργο του. Στους δρόμους πουλούσαν κέρτα όμοιώματα των ήρώων του, στα θέατρα έπαιζόντο δράματα κωμωμένα έπάνω στο θέμα της «Αταλάς», ή κομπιές κωμίες και οι κομποί κώμοι έλαοαρίζαν μόδες έμπνευσμένες από τό έργο του Σατωβριάνδου. "Η όδξα του ήταν λαμπρή, μεγάλη, έκταρλωτική. "Άλλος στη θέσι του θα ήταν ένδοσιασμένος, μεδισμένος από χαρά.

Ο Σατωβριάνδος όμως ήταν χαρούμενος στην επιφάνεια μόνον. Κατά βάθος ήμνε ό ίδιος πόντοτε, ό άώνιος άνικανοποίητος.

«Ετόχησα—έγραψε—όλο τα άγαθά του κόσμου αϊτού. Όλα όμως με άφήσαν ένα κατακλιό πικρίας!...

Δέν τελειώνει έμιοσ εδώ ή δράσις του Σατωβριάνδου. Του Σατωβριάνδου ποιητή, πολιτικού, άνθρώπου.

Γι' αυτό θ' ασχοληθούμε πάλι με τη ζωή του εις προσεχές φύλλο.

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Οί Έβραίοι κατά τον μεσαίωνα

"Όπως είναι γνωστόν, κατά τον Μεσαίωνα οι άτιμής Έβραίοι όφίσταντο άγρίως διωγμούς, παντού όπου κατέφευγαν. Εκεί έμιοσ πού ό βίος ήταν άβίωτος για τους Έβραίους ήταν ή 'Ιταλία.

"Ένα παλαιό διάταγμα του Πάπα φέρει ότι, ή μόνη πόλις της 'Ιταλίας, στις όποίες είχαν δικαίωμα να κατοικήν Έβραίοι, ήταν ή Ρώμη και ή Άνκόνα. "Όποιο Έβραίο έτύχαινε να βρεθή σ' άλλη πόλι ή και σέ χωριό, έθανατώνε άμέσως, χωρίς διαδικασία. "Εκαίγτο ζωντανός!...

"Επίσης ήταν όρισμένη ή συνοικία της Ρώμης, στην όποιαν είχαν δικαίωμα να κατοικήν οι Έβραίοι. Την έλεγαν ή «Γκέτας». Γύρω γύρω ή συνοικία αυτή ήταν κλεισμένη με σύματα, άπρηγομένο δέ άσθηρά στους Έβραίους να βγαίνουν, έστω και για λίγα λεπτά της ώρας, από την συνοικία τους.

Εκτός αύτου οι Έβραίοι δεν είχαν δικαίωμα να γίνονται ιδιοκτήται του σπυτιού, στο όποιο κατοικούσαν. Και άν άκόμη τό άγόραζον, ή άγοραπωλήσις έθεωρείτο άνωρος και έχαναν τα χρήματά τους. Μέχρι μάλιστα του 16ου αιώνος ό ιδιοκτήτης του σπυτιού, στο όποιο κατοικούσαν Έβραίοι, είχε δικαίωμα να τους πετάξει έξω, όποια στιγμή ήθελε, έστω και άν του είχαν προληφθεί τα ένόμια.

Οι χριστιανοί είχαν τό δικαίωμα να άρπάζον τα παιδιά των Έβραίων, να τα βαπτίζουν διά της βίας και να τα κάνουν χριστιανούς! Κανείς Έβραίος δεν είχε δικαίωμα να πάριν ύπηρετή χριστιανό. "Αν παρέβαινε την άπαγορευσι αυτή, έκαιγτο ζωντανός!...

"Εκτος όλων αύτων, οι άτιμής Έβραίοι έπλήθηναν φοροές βαρυντάτες, κατά τις άποκορές δέ ήσαν έποχρεωμένοι ν' άγοράζον, αντί κολασμάτων ποσών, τα άρμάρια διακοσμού του 'Ιουδα, τα όποια έφτανε ό λαός για να τα κέρη, κατά τα έθνή του.

Τα περισσότερα από τα άνάθηματα αυτά μετα και τον Έβραίο τα κτηρήσσε ό Πάπας Σίξτος Ε', ό όποιος, εν τούτοις, έφημίσσε για τη μεγάλη άσθηρότητα του.

Παράδειξη 'Ιαπωνικά γαμήλια έθιμα

Στην 'Ιαπωνία έχουν μερικά παράξενες, άλλα και χαριστιμένες συνήθειες σχετικές με τό γάμο.

"Όταν ένας νέος θέλη να ζητήσει εις γάμον μιά κόρη, πηγαίνει και κερφαίνει ένα κλαδί δέντρου στην πόρτα του σπυτιού της λατρεινής του.

"Εάν ή κόρη βγή στην πόρτα και πάρη μέσα τό κλαδί, σημαίνει ότι και ή ίδια θέλει για άνδρα της τον νέο και θεωρούνται πλέον άρραβωνιασμένοι. Είς ενόδειον μάλιστα των άραβώνων τον, ή κόρη... μαυρίζει όλο τα δόντια της!...

Κάθε νέα, μετά τό γάμο της μαδάει τα φρύδια της, για να διακρίνεται από τις άλλες άνάπαρδες συγγενείσς της.

Η μόδα των σκύλων

Έφάρτε άρχισαν να βγαίνουνται πάλι της μόδας τα μικρόσσια σκυλάκια του κανατι, τα όποια έξετάσσαν έτσι τους μεγαλόσμιους σκύλους και ίδιος τα λιουσκάλια, πού έπρωομούντο κατά τα τελευταία χρόνια.

Οι σκύλοι δεν είχαν πάντα τη θεσι αυτή πλάι στον άνθρώπο. Πρό του 14ου αιώνος έθεωρόντο μάλλον ως κτήρες παρά ως φίλοι και... στολισματα του κανατι! Μόνο περί τα τέλη του 14ου αιώνος ή μεγάλης δέσπονης άρχισαν να δείχνουν ιδιαιτερή αγάπη στα σκυλιά και να ζουν άκολουθα από ένα ή περισσότερα έξ αυτών. Την εποχή αυτή προτιμόσαν τα λαγωνικά. "Επειτα όμως από λίγα χρόνια άρχισαν να προτιώνται τα 'Ισπανικά σκυλιά, με τό μικρό τρίχωμα και τό μεγαλή, κωμιστά αυτιά.

Τον 15ον αιώνα έγιναν της μόδας τα σκυλιό ντόγες, τα όποια προήλθαν από την 'Ισπανία και όχι από την Άγγλία, όπως πιστεύεται γενικώς.

"Επ' Καρόλου Θ' και Έρρίκου Γ' έγιναν της μόδας τα μικρόσσια σκυλάκια, πού κερφαίναν μέσα στα μανών!...

"Επ' Λουδοβίκου ΙΔ', ή κωμίες της Αδύης και οι ελατριόδαι άλιζαν γούστα σχετικώς. Προτιμόσαν τα σκυλιά έμισσέσς, πού ζουν στυνά και κοντα πόδια.

Στις όσες του 15ου αιώνος ένεφανίσθησαν, για πρώτη φορά, τα λιουσκάλια και έγιναν άμέσως της μόδας. "Επειτα κατά την έπαχή της άντιβασιλείας έγιναν πάλι της μόδας τα 'Ισπανικά σκυλιά.

"Επ' Λουδοβίκου ΙΕ' ένεφανίσθησαν στην Ερώπη τα μεγαλόσσια λαγωνικά της Δαλίας (τα όποια με έκεινο πού είχε και ό μακροτήτης βασιλέας μας "Αλεξάνδρος), και άντικατέστσαν τους 'Ισπανικούς σκύλους.

Αργότερα έβανάρσαν της μόδας τα μικρόσσια σκυλάκια. Έπειτα τα φώξ τερεσι και τέλος οι τρουερόι σκύλοι της Νέας Γής.

